

Z glosáře Pavla Blatného**KRAJINY MÉHO SRDCE**

Jsou dvě a vlastně je jenom jedna. Tou první je nesporně okolí malého městečka Moravské Budějovice. Tam jsem jezdil za babičkou na prázdniny a později, když babička umřela a dům byl prodán, aspoň na návštěvy. A nevynechal jsem ani jeden rok svého dospělého života. Každá návštěva obnášela vždy pravý kultovní obřad: nejprve zastávka na náměstí a obhlídka nejbližších ulic, pak návštěva kostela, zámku a proslulých „masných krámů“. Je to malé, středověké náměstíčko, obklopené zmíněnými krámy; ty dnes slouží jako muzeum řemesel. A pak návštěva babiččina domu, kde se už vystřídalo (za 60 let) více než 10 majitelů či nájemníků. A pohled – aspoň zvenčí – na domy „paní jenerálové“ a „paní ředitelové“, což byly babiččiny kamarádky. Ale pak už do okolí na hřbitov, k rybníku Mastník a na Heřmanské kopce. To jsou vlastně jen takové stráně nad polní cestou, poseté třešňovým stromovím. Třešně se v dřívějších dobách vždy na místě prodávaly, „když přišel jejich čas“. A na řadě jsou lesy. Nejprve „Háj“ – je nejbližší a slavný. Vstoupil totiž do literatury v povídkách Václava Kosmáka. Ještě za dob monarchie byl dostaveníčkem zamilovaných večer a „nóbl společnosti“ na nedělních procházkách či přímo centrem různých slavností, které ještě přežily i do první republiky. To „Remízek“ byla školka obklopená okrasnou zahradou, na kterou se mohlo dívat jenom zvenku. „Hora“ byla plná hříbků a kuřátek, „Ochoz“ kozáků a holubinek a konečně „Kosová“ byla ve znamení syrůvek a hranic pokácených kmenů.

Až potud bylo vždy všechno v pořádku a já jsem nepřijížděl proto, abych zjišťoval, co je kde nového, nýbrž abych se ubezpečoval, že vše je tak, jak to bylo dříve, tedy při starém. Dokonce – ve vazbě na dávné zážitky z dětství – jsem nebyl schopen naslouchat bzuceň hmyzu nikde jinde než na Heřmanských kopcích. Vzpomínám si, že když jsem tento bzukot uslyšel na své pravidelné procházce se psem v Komíně, kde bydlím, řekl jsem si: Co nejdřív musím do Budějovic a na Heřmanské kopce! A už jsem u toho. To jsem si skutečně říkal, neboť to platí v čase minulém. Překotná doba změn v posledních letech se plně podepsala i na kraji mého srdce. Zatímco v desetiletích minulých se díky všeobecné stagnaci v Budějovicích inovovala jen tak jedna stará fabrika, která se rozrostla (díky zrušenému fotbalovému hřišti a periférii pro kolotoče) na monstrózní velkopodnik – pobočku brněnské Královopolské (už ji zase zbourali a místo ní stojí doslova vele-Billa!), tak teď se nestačím divit: někdy musím stav věcí obdivovat, jindy se mohu jen podívat, avšak často se musím doslova děsit. Už jsem si zvykl, což je zjev celostátní, že se někde změnil obsah u místních obchodů více než desetkrát. (Aj viz: z hotelu je vietnamská tržnice!) Že nenajdu cestu do „Hory“ (zátaras: rozsáhlá cihelna) ani do

„Ochoze“ (zátaras: zemědělský velkopodnik), to jsem nečekal. Horší je to s „Hájem“ – dílem stavenišť – dílem odpadišť, vývržišť – celého města hambišť.

Nejhůře ale dopadly Heřmanské kopce: Aby se mohla postavit čistička, a mohlo se k ní jezdit, vznikla široká silnice a povlovné, romantické stráně byly hezky přiříznuty nebo přisekány nějakou obří sekerou. Teď už jsou to spíše útesy, na jejichž špicích úpí nějaký ten třešňový strom jako dožívající úlomek slávy kopců Heřmanských. Takže, takže – tam už není důvod chodit, ani žádný hmyz už tam nebzučí. Je ovšem všude plno nových věcí: krásné koupaliště, plno stavenišť, upravené parky, ba i na babiččině domečku přistavěli další poschodí, ale to je už všechno jiné město i jiné okolí než to, co jsem znal a co jsem chtěl vždy vidět.

A v ten okamžik jsem si uvědomil, že krajina mého srdce nezmezela, ale že se přestěhovala. Vždyť všechno to, co jsem v Budějovicích obdivoval, mám vlastně v Komíně, brněnském předměstí, kde žiji již řadu let. Chodím na procházky se psem, procházím „Hájem“, „Ochozí“, „Kosovou“ i „Horou“ a nemusím přitom chodit dlouho přes pole, mám to přímo za humny (což je při mém věku výhoda!). Jdu navíc krásnou cestou necestou, pod stráněmi plnými stromů (místo třešní jsou to ořechy) a shýbám se k zemi, abych poslouchal bzučení hmyzu. Vida – ani jsem si to neuvědomil! Vždyť je to přesná kopie procházek s mou babičkou, a místo abych se vracel do domečku jejího, vracím se do podobného svého. Nevím ovšem, jak mi to dlouho vydrží. Už se ruší romantické zahrádky v jednom úseku a bude se tu prý stavět. Ale necht' ! Víím, že rozhled z okolí vrchu Palackého na Brno i komínské údolí mi nikdo nezastaví a že doma mám zahrádku, stejnou jako u babičky v Budějovicích. Až úplně ztuhnou a budu sedět jen v křesle na balkoně, budu mít jistotu, že tato zahrádka zůstane poslední a nejhezčí krajinou mého srdce.